

Одеський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України
Одеська Національна академія зв'язку ім. О.С. Попова

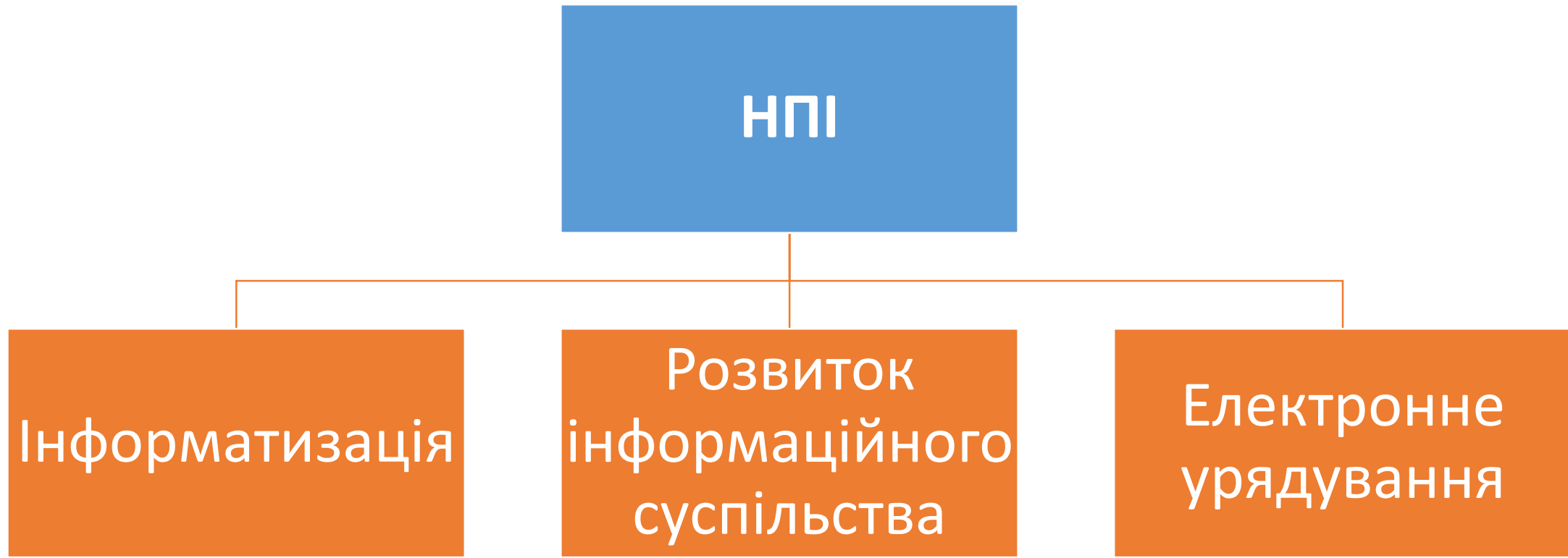

Проект Закону України про внесення змін і доповнень до Закону України «Про Національну програму інформатизації»

У проекті “КОНЦЕПЦІЯ розвитку електронного урядування в Україні” Кабінету Міністрів України підкреслюється про недостатній рівень єдиної координації, контролю та взаємодії замовників завдань і проектів у сфері інформатизації та розвитку електронного урядування, клаптикову інформатизацію і надаються деякі пропозиції, серед яких є *модернізація й забезпечення виконання Національної програми інформатизації* та регіональних програм інформатизації та запровадження проектного підходу до реалізації проектів.

Проект Закону України про внесення змін і доповнень до Закону України «Про Національну програму інформатизації»

- Включення до Національної програми інформатизації проблематику електронного урядування та розвитку інформаційного суспільства.
- Детальніше прописані суб'єкти, які беруть участь у відносинах, що регулюються цим Законом.
- До Національної програми інформатизації крім органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, що утримуються за рахунок бюджетних коштів включені об'єднанні територіальні громади.
- Детальніше прописати концептуальні засади Національної програми інформатизації (стаття 8), порядок подання та затвердження Національної програми інформатизації (стаття 9), замовники Національної програми інформатизації (стаття 10), формування та виконання Національної програми інформатизації (стаття 13), галузеві програми та проекти інформатизації (стаття 17), права та обов'язки Генерального державного замовника та державних замовників щодо формування та виконання Національної програми інформатизації (стаття 22).
- Додана стаття 29 - оцінювання результативності виконання Національної програми інформатизації.

Інформатизація - це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, **технологічних** та виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для **забезпечення розвитку інформаційного суспільства, потреб і вільного розвитку особистості, реалізації прав громадян, підвищення ефективності та результативності (реформування) державного управління** на основі побудови, розвитку, **модернізації, інтеграції, супроводження** та використання сучасних **(?)** інформаційних систем, телекомунікаційних **(?)** мереж, інформаційних ресурсів та інформаційних **(?)** технологій.

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ → ІНТЕРНЕТИЗАЦІЯ → ЕЛЕКТРОНИЗАЦІЯ → ЦИФРОВІЗАЦІЯ

Інформатизація - це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, **технологічних** та виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для **забезпечення розвитку інформаційного суспільства, потреб і вільного розвитку особистості, реалізації прав громадян, реформування державного управління на основі побудови, розвитку, модернізації, інтеграції, супроводження та використання інформаційних систем, електронних комунікаційних мереж, інформаційних ресурсів та інформаційно-комунікаційних технологій.**

Складові інформатизації

Інформаційні системи (IS)

Телекомунікаційні мережі (TM)

Інформаційні ресурси (IR)

Інформаційні технології (IT)

завдання інформатизації - комплекс проектів інформатизації, взаємопов'язаних і взаємопогоджених за термінами реалізації, складом виконавців та спрямованих на досягнення конкретних цілей;

проект інформатизації - комплекс взаємопов'язаних заходів, ~~як правило, інвестиційного (ІННОВАЦІЙНОГО (?)) характеру,~~ що узгоджені за часом, використанням певних матеріально-технічних, інформаційних, людських, фінансових та інших ресурсів і мають на меті створення (**модернізацію, інтеграцію, супроводження, використання**) заздалегідь визначених інформаційних і телекомунікаційних систем, засобів інформатизації та інформаційних ресурсів, які відповідають певним технічним умовам і показникам якості;

засоби інформатизації - ~~електронні обчислювальні машини~~ (**засоби обчислювальної техніки**) **технічне**, програмне, математичне, лінгвістичне та інше забезпечення, інформаційні системи або їх окремі елементи, ~~інформаційні мережі і мережі зв'язку~~ **телекомунікаційні (електронні комунікаційні) (?) мережі**, що використовуються для реалізації інформаційних технологій (**ІКТ або ІТТ**) (?);

завдання інформатизації - комплекс проектів інформатизації, взаємопов'язаних і взаємопогоджених за термінами реалізації, складом виконавців та спрямованих на досягнення конкретних цілей;

проект інформатизації - комплекс взаємопов'язаних заходів що узгоджені за часом, використанням певних матеріально-технічних, інформаційних, людських, фінансових та інших ресурсів і мають на меті створення (**модернізацію, інтеграцію, супроводження, використання**) заздалегідь визначених засобів інформатизації та інформаційних ресурсів, які відповідають певним технічним умовам і показникам якості;

засоби інформатизації - **засоби обчислювальної техніки (технічне)**, програмне, математичне, лінгвістичне та інше забезпечення, інформаційні системи або їх окремі елементи, **електронні комунікаційні мережі**, що використовуються для реалізації **інформаційно-комунікаційних** технологій;

1. Деякі терміни (базові) використовуються в різних словосполученнях:

IT – інформаційні технології (IT), сучасні IT, інформаційно-комунікаційні технології (IKT), інформаційно-телекомунікаційні технології (ITT), сучасні ITT;

IC – інформаційні системи (IC), сучасні IC, комп’ютерні системи;

TM – телекомунікаційна мережа, телекомунікаційна система, інформаційна мережа та мережа зв’язку;

IP – інформаційний ресурс, електронні IP;

Інфраструктура – інформаційна, цифрова, інформаційно-телекомунікаційна

2. Деякі терміни визначенні, але вони не використовуються:

ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ, Е-КОМЕРЦІЯ, СИСТЕМА ХМАРНИХ ОБЧИСЛЕНЬ, ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА

3. Можливо деякі терміни потребують визначення:

галузь інформатизації (стаття 8), електронний інформаційний ресурс (EIP), інформаційно-комунікаційні технології (IKT), інформаційна система (IC), інформаційна безпека (у тому числі держави), інформаційна взаємодія у тому числі електронна, інструменти е-демократії, інструменти надання е-послуг, інформаційно-комунікаційна інфраструктура (IKI), інформаційне суспільство, інфраструктура інформаційного суспільства, інфраструктурні потреби розвитку інформаційного суспільства, інформаційні процеси, інформаційний простір, кіберпростір, комплексна система захисту інформації (КСЗИ), комп’ютерні програми (стаття 6), комунікаційні процеси, національні EIP, телекомунікаційна (електронна комунікаційна) мережа (система), світовий інформаційний простір, сфера інформатизації, цифрова нерівність

1. Деякі терміни (основні) використовуються в різних словосполученнях:

IT – інформаційні технології, сучасні IT, інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), інформаційно-телекомунікаційні технології (ІТТ), сучасні ІТТ;

Можливо треба додатково визначити: інформаційні процеси, комунікаційні процеси

інформаційна технологія - цілеспрямована організована сукупність *інформаційних процесів* з використанням *засобів обчислювальної техніки*, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, розосередження даних, доступ до **інформаційних ресурсів** незалежно від місця їх розташування;

Технології, що забезпечують та підтримують інформаційні процеси. (Процеси пошуку, збору, передачі, збереження, накопичення, обробки, тиражування інформації та процедури доступу до неї).

А де технології електронних комунікацій ?

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ (ІКТ)
ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ (ІТТ)

інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) - цілеспрямована організована сукупність *інформаційних та комунікаційних процесів* з використанням *засобів інформатизації*, що забезпечують високу швидкість *збору, накопичення, обробки та інтерпретацію обробки* даних, швидкий пошук інформації, розосередження даних, доступ до **інформаційних ресурсів** незалежно від місця їх розташування;

1. Деякі терміни (основні) використовуються в різних словосполученнях:

ТМ – телекомунікаційна мережа, телекомунікаційна система, інформаційна мережа та мережа зв'язку

телекомунікаційна мережа - комплекс технічних засобів телекомунікацій та споруд, призначених для маршрутизації, комутації, передавання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, проводових, оптичних чи інших електромагнітних системах між кінцевим обладнанням.

(Стаття 1 Закону України «Про телекомунікації»)

телекомунікаційна система - сукупність технічних і програмних засобів, призначених для обміну інформацією шляхом передавання (випромінювання) або приймання сигналів, знаків, звуків, рухомих чи нерухомих зображень або іншим способом.

(Стаття 1 Закону України

«Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»)

Проект Закону України «Про електронні комунікації»

ЕЛЕКТРОННА КОМУНІКАЦІЙНА МЕРЕЖА + КІНЦЕВЕ ОБЛАДНАННЯ

Проект Закону України «Про електронні комунікації»

електронна комунікаційна мережа (ЕКМ) – комплекс технічних засобів електронних комунікацій та споруд, програмного забезпечення, призначених для маршрутизації, комутації, збереження, передавання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, провідних, оптичних чи інших електромагнітних системах між кінцевим обладнанням;

електронні комунікації – передавання, випромінювання та/або приймання, маршрутизація, комутація та збереження знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, провідних, оптичних або інших електромагнітних системах;

інфраструктура електронних комунікаційних мереж – технічні засоби електронних комунікацій, крім кінцевого обладнання, а також будівлі, вежі, антени, опори та інші інженерні споруди, що використовуються для організації електронних комунікацій, а також їх частина (елементи інфраструктури електронних комунікаційних мереж);

ЕКМ {абонентська лінія, взаємо єднання, ЕКМ доступу, кабельна каналізація, канал е-комунікацій, лінія, ресурси, споруди, технічні засоби е-комунікацій, транспортна ЕКМ}

телекомунікаційна змінюється на *електронну комунікаційну*

<p>Проект Закону України «Про електронні комунікації»</p>	<p>Проект Закону України «Про доступ до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики для розвитку телекомунікаційних мереж»</p>
<p>будинкова розподільна мережа –</p>	<p>будинкова розподільна мережа –</p>
<p>частина електронної комунікаційної мережі доступу між кабельним вводом будинку та пунктами закінчення електронної комунікаційної мережі, що призначена для забезпечення споживачів електронними комунікаційними послугами в окремих приміщеннях (квартирах) будинку</p>	<p>частина телекомунікаційної мережі доступу між кабельним вводом будинку та пунктами закінчення телекомунікаційної мережі, що призначена для забезпечення споживачів телекомунікаційними послугами в окремих приміщеннях (квартирах, офісах) відповідного будинку</p>
	<p>Закон України «Про телекомунікації»</p>

телекомунікаційна змінюється на *електронну комунікаційну*

1. Деякі терміни (основні) використовуються в різних словосполученнях:

ІС – інформаційні системи (ІС), сучасні ІС, комп'ютерні системи

Можливо треба додатково визначити: комп'ютерна програма, авторське право

*інформаційна (автоматизована) система (ІС) - організаційно-технічна система обробки інформації за допомогою технічних і програмних засобів (**технічного та програмного забезпечення**).*

*(Стаття 1 Закону України
«Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»)*

інформаційно-телекомунікаційна система (ІТС) – сукупність інформаційних та телекомунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле.

*(Стаття 1 Закону України
«Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»)*

інформаційна система загального доступу – сукупність електронних комунікаційних мереж загального користування та засобів для накопичення, обробки, зберігання та передавання даних

*(Стаття 1 проекту Закону України
«Про електронні комунікації»)*

1. Деякі терміни (основні) використовуються в різних словосполученнях:

ІР – інформаційний ресурс

Можливо треба додатково визначити: електронний ІР (ЕІР), національні ЕІР (НЕІР)

інформаційний ресурс (ІР) - систематизована інформація або знання, що мають цінність у певній предметній області і можуть бути використані людиною в своїй діяльності для досягнення певної мети та розміщені у інформаційних системах (базах та банках даних тощо).

Електронний інформаційний ресурс (ЕІР) –

Національний електронний інформаційний ресурс (НЕІР) -

1. Деякі терміни (основні) використовуються в різних словосполученнях:

Інфраструктура – інформаційна, цифрова, інформаційно-телекомунікаційна

Додатково визначити: інфраструктура інформаційного суспільства

цифрова інфраструктура – сукупність різноманітних інформаційних (автоматизованих (?)) систем, інформаційних ресурсів, телекомунікаційних мереж і каналів передачі даних, засобів комунікацій і управління інформаційними потоками

ПИТАННЯ:

1. До телекомунікаційних мереж не входять канали передачі даних ?
2. До телекомунікаційних мереж не входять засоби комунікацій ?
3. Чим відрізняється визначення цифрова інфраструктура від інформаційна інфраструктура?
4. Що нового внесено до терміну ЦИФРОВА ІНФРАСТРУКТУРА ?

інформаційно-комунікаційна інфраструктура (ІКІ) - сукупність територіально розподілених державних і корпоративних інформаційних систем, електронних комунікаційних мереж та кінцевого обладнання, засобів управління інформаційними потоками, а також організаційних структур, правових, нормативних, економічних і фінансових механізмів, що забезпечують їх ефективне функціонування.

Треба зробити відповідні корегування статей проекту Закону України згідно внесення поправок до статті 1 (Основні терміни та визначення)!!!

ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології

ЕКМ - Електронні комунікаційні мережі

ІКІ - Інформаційно-комунікаційна інфраструктура

Національна програма інформатизації визначає **концептуальні засади** та стратегію розв'язання проблеми забезпечення **інфраструктурних потреб розвитку інформаційного суспільства, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, впровадження сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій для підтримки органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднаних територіальних громад**, соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення.

Національна програма інформатизації включає:

Програми та проекти інформатизації органів місцевого самоврядування **та об'єднаних територіальних громад.**

Національна програма інформатизації формується виходячи з довгострокових пріоритетів соціально-економічного, науково-технічного, національно-культурного розвитку країни з урахуванням світових напрямів розвитку та досягнень у сфері інформатизації і спрямована на розв'язання найважливіших проблем **розвитку інформаційного суспільства** (забезпечення розвитку е-освіти, науки, е-культури, е-медицини, охорони довкілля) **(забезпечення розвитку сільського господарства, транспорту, підприємства, освіти, охорона здоров'я, туризм, охорони довкілля, керування природними ресурсами, громадська безпека, смарт-сити тощо),** підвищення ефективності та результативності державного управління, національної безпеки та оборони держави, демократизації суспільства та створення умов для інтеграції України у світовий інформаційний простір, європейський цифровий ринок **(єдиний цифровий ринок Європейського Союзу).**

Національна програма інформатизації становить комплекс взаємопов'язаних окремих завдань (проектів) інформатизації, спрямованих на **розвиток інформаційного суспільства та** реалізацію державної політики і пріоритетних напрямів створення сучасної інформаційної інфраструктури України за рахунок концентрації та раціонального використання фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів, виробничого і науково-технічного потенціалу держави, а також координації діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування та **об'єднаних територіальних громад**, підприємств, установ, організацій усіх форм власності і громадян у сфері інформатизації.

Програми та проекти (або їх частини), які спрямовані на **розвиток інформаційного суспільства шляхом** створення, **модернізації** та інтеграції інформаційних систем, телекомунікаційних (**електронних комунікаційних**) мереж, інформаційних ресурсів та інформаційних технологій (**ІКТ**) чи передбачають придбання засобів інформатизації з метою забезпечення **ефективного та результативного** функціонування (**реформування**) органів державної влади, органів місцевого самоврядування та **об'єднаних територіальних громад**, установ, організацій, що утримуються за рахунок бюджетних коштів, виконуються як складові частини Національної програми інформатизації, якщо інше не передбачено законодавством.

Законодавство про Національну програму інформатизації складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів, які визначають засади формування та виконання державної політики у сфері інформатизації, **електронного урядування та розвитку інформаційного суспільства.**

Програма спрямована на вирішення таких основних завдань:

розробка національної архітектури системи електронного урядування та формування базової ІКІ е-урядування;

запровадження інтероперабельності інформаційних систем шляхом використання єдиних відкритих стандартів, вимог та форматів;

розвиток національної системи ідентифікації та довірчих послуг;

розвиток е-послуг та електронних інструментів залучення громадян;

створення інфраструктури державних відкритих даних у тому числі пов'язаних відкритих даних;

побудова комплексних систем захисту інформації та надання можливості використання світових криптоалгоритмів;

забезпечення можливості використання технологій хмарних обчислень для органів державної влади та державних установ та організацій;

уніфікація та стандартизація типових ділових процесів державних установ;

використання стандартизованих рішень для кожного типового ділового процесу усіма розпорядниками бюджетних коштів та заборона на розробку дублюючих систем;

аутсорсинг функції розробки та адміністрування систем управління типовими діловими процесами;

створення передумов для запровадження технологій цифрової економіки;

Державні органи, в межах їх компетенції, здійснюють такі функції у процесі інформатизації:

впровадження інструментів відкритих даних;

впровадження технологій цифрового робочого місця, багатоканального інформування та залучення громадян, повсюдної аналітики, смарт-технологій, технологій штучного інтелекту, аналітики великих даних, «Інтернету речей», блокчейн, аутсорсингу, електронної ідентифікації громадян тощо;

розвиток цифрових навичок та цифрових комунікацій (цифрових компетенцій) за рахунок підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, представників територіальних громад та інститутів громадянського суспільства у сферах електронного урядування, електронної демократії та трансферу кращих практик («ІТ-фікація»);

інформатизацію науки, освіти, культури, охорони довкілля та здоров'я людини, **транспорту, туризму, громадської безпеки, керування природними ресурсами, смарт-сити, державного управління, національної безпеки та оборони держави, пріоритетних галузей економіки;**

забезпечення **віддаленого** доступу громадян та їх об'єднань до інформації державних органів, органів місцевого самоврядування **та об'єднаних територіальних громад**, а також до інших джерел інформації;

Порядок **подання** та затвердження Національної програми інформатизації

один раз на три роки подає на розгляд Верховної Ради України доповідь Генерального державного замовника про поточний стан та перспективи розвитку інформатизації та **інформаційного суспільства** в Україні;

Державними замовниками окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації можуть бути **Апарат Верховної Ради України, Адміністрація Президента України, Секретаріат Кабінету Міністрів України**, державні органи, органи місцевого самоврядування та **об'єднані територіальні громади**, органи судової влади, органи прокуратури, Національна Академія наук України. Державних замовників окремих завдань (проектів) затверджує Кабінет Міністрів України за поданням Генерального державного замовника.

Генеральний державний замовник зобов'язаний:

забезпечувати методологічну, нормативно-правову, інформаційну та організаційну підтримку процесів формування і виконання Національної програми інформатизації в автоматизованому режимі з обов'язковою публікацією **(оприлюдненні)** результатів на **офіційному порталі (сайті) ~~основі відкритих даних~~ (згідно Міжнародної хартії відкритих даних)**;

Фінансування програм та проектів інформатизації органів місцевого самоврядування та **об'єднаних територіальних громад** здійснюється з місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Контроль за виконанням Національної програми інформатизації, її **складових, окремих завдань (проектів)** здійснюється державними органами, органами місцевого самоврядування та **об'єднаними територіальними громадами** у межах своєї компетенції, визначеної законом.

Державні органи, органи місцевого самоврядування та **об'єднані територіальні громади**, установи та організації, які утримуються за рахунок бюджетних коштів, подають Генеральному державному замовнику інформацію про створення, розвиток та інтеграцію, незалежно від джерел фінансування, інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, що забезпечують функціонування цих органів, установ, організацій, за винятком інформації, пов'язаної з національною безпекою та обороною держави.

Контроль за використанням коштів Державного бюджету України на Національну програму інформатизації, її окремі завдання та проекти (або їх частини) здійснює Рахункова палата.

Державні органи, органи місцевого самоврядування та **об'єднані територіальні громади**, підприємства, установи та організації, які використовують кошти Державного бюджету України на ці цілі, надають Рахунковій палаті інформацію щодо використання цих коштів у порядку, встановленому законодавством.

Дякую за увагу!

Орідум